

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE MODERN KADIN KURGUSU VE BASIN: EV KADIN DERGİSİ

Ömer ALANKA* & Selver MERTOĞLU**

Öz

Erken Cumhuriyet döneminde asrileşme ya da muasırlaşma olarak da ifade edilen modernleşmenin Türk toplumuna aktarımında kadın imajında yaşanan dönüşümlerin önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Modernleşme hareketinin başta gelen aktörlerinden biri olarak kadınlar, Cumhuriyet'in de sağladığı hak ve imkanlarla toplumsal konumlarını şekillendirmiştir. Bu dönemde çıkarılan kadın dergileri ise modern Türk kadınının nasıl olması gerektiğini halka aktarmada önemli roller üstlenmiştir. Bu çalışmada da Erken Cumhuriyet döneminde kadın imajının modern kalıplarla şekillendirilerek hedef kitleye nasıl yansıtıldığı incelenmiştir. Bunun için dönemin önemli kadın dergilerinden biri olan Ev Kadın dergisinin toplam 43 sayısına erişim sağlanmıştır. 43 sayı içerik analiz yöntemiyle incelenerek belirlenen kategorilerin, elde edilen sayılarda var olup olmadığına bakılmıştır. Erişilen sonuca göre 7 farklı kategorinin neredeyse tüm sayılarda yer almasından dolayı her yıl bir sayı olmak üzere toplam 6 farklı sayı doküman analiz yöntemiyle incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda Ev Kadın dergisinin, çağdaş Türk kadınının kurgusunu yaparak okurlarına sunduğu görülmüştür. Dergide, farklı rollere sahip bir modern Türk kadını imajı çizilirken kadın; iş kadını, anne, eş, ev hanımı, sosyal hayatta yer alan, gece hayatında eğlenen özgür, bakımlı ve modaı takip eden bir kadındır. Böylelikle Ev Kadın dergisinin toplumda kadınların aydın bir Türk kadın kimliği kazanmaları için çaba gösterdiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ev Kadın Dergisi, Türkiye Modernleşmesi, Modern Kadın.

MODERN WOMAN FICTION AND THE PRESS IN THE EARLY REPUBLICAN PERIOD: EV KADIN MAGAZINE

Abstract

It is well known that in the early republican period, the change in the image of women played a central role in the transmission of modernization, also called "Westernisation" or "contemporaneity," to Turkish society. As one of the leading actors of the modernization movement, women shaped their social position with the

* Prof. Dr., Hatay Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, iletisim@mku.edu.tr, 0000-0002-5558-1848

**Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, smertoglu@kastamonu.edu.tr, 0000-0002-1189-675X

rights and opportunities granted by the Republic. The women's magazines of the period played a crucial role in conveying the image of the modern Turkish woman to the public. This study examined how the image of women in the early Republican period was shaped into modern archetypes and presented to the target audience. For this purpose, 43 issues of "Ev Kadın," a well-known women's magazine of the time, were used. The 43 issues were subjected to a content analysis examining the presence or absence of predefined categories. The results showed that seven categories were nearly ubiquitous in all themes, leading to an in-depth document analysis of six themes (one from each year). The analysis revealed that "Ev Kadın" magazine drew and presented a contemporary image of Turkish women to its readers. The magazine painted a multi-layered picture of the modern Turkish woman as a businesswoman, a mother, a wife, a housewife, a participant in social life, and a woman who enjoys nightlife and is free, well-groomed, and fashion-conscious. Obviously, the magazine "Ev Kadın" aimed to promote an enlightened Turkish female identity in society.

Keywords: *Ev Kadın Magazine, Turkish Modernization, Modern Woman.*

Giriş

Millî Mücadele yıllarında Türk topraklarının bağımsızlığı için gerek cepheye gerekse de diğer faaliyetlerde önemli roller üstlenen kadınlar, tarihe isimlerini yazdırarak toplumda kendilerine verilen değerin de artmasını sağlamışlardır. Örneğin, 19 Mayıs 1919'da Fatih Mitingine katılan Halide Edip, Meliha ve Naciye hanımlar, basında yer alarak yazdıkları yazılarla Millî Mücadeleyi ayakta tutmaya çalışan Halide Edip ve Müfide Ferit, özellikle askere yiyecek ve sağlık hizmeti temin etmek amacı güden Asri Kadınlar Cemiyeti ile Hilâl-i Ahmer Kadın Kolları, Millî Mücadele esnasında cepheye katılan Asker Saîme, Kılavuz Hatice, Kara Fatma ve Binbaşı Ayşe tarihe adını yazdıran bu kadınlardan yalnızca bazılarıdır (Kurnaz, 1996). Mustafa Kemal Atatürk, toplum içinde kadının önemini kavrayan bir lider olarak, kadınların değerini ve toplumdaki rolünü birçok kez açıkça ifade etmiştir. Örneğin, 1923 yılındaki İzmir konuşmasında, "Dünya üzerinde gördüğümüz her şey, şuna inanmak lazımdır ki; kadının eseridir..." demiş ve 17 Mart 1923 tarihinde Tarsus'ta yaptığı konuşmada da şunları söylemiştir: "Kahraman Türk kadını! Sen yerlerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde yükselmeye layıksın." Bu ifadeler, Atatürk'ün kadınlara verdiği değeri ve bu değeri hem ulusal hem de uluslararası düzeyde nasıl vurguladığını açıkça gösteren örneklerdir.

Cumhuriyet dönemi öncesinde Osmanlı devletinde yer alan şer'i hukuk kuralları erkeklerle kadınların eşit haklara sahip olmadığını gösterirken kadının kamusal alanda yer almadığını yansıtmaktadır. Bu şer'i hukuk kurallarına göre kadınlar, ev dışında bedenlerini kapatacak kıyafetler giymek zorunda kalmıştır. Ayrıca kadınlar, Tazminat dönemine kadar devletin kontrolü altında olmuştur (Keskin, 2016, s. 1). Tazminat dönemiyle başlayarak Cumhuriyet dönemiyle artan kadının toplumdaki konumuyla ilgili iyileştirmeler modern kadın imajının da oluşmasını sağlamıştır. Böylelikle kadın, 1925 yılında gerçekleştirilen şapka ve kıyafet devrimiyle giyim ve

kuşam konusunda özgürlüğe kavuşmuştur. Atatürk'ün konuşmalarından, Türk kadınının toplum içinde önemli bir konuma sahip olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Örneğin, 1923 yılında Konya'da yaptığı bir konuşmada, Mustafa Kemal Atatürk, kadınlara dair düşüncelerini şu sözlerle dile getirmektedir (Feyzioğlu, 1986, s. 593):

"Dünyada hiçbir milletin kadını, ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştı, milletimi kurtuluşa ve zafere götürmekte Anadolu kadını gibi emek verdim diyemez. Belki erkeklerimiz memleketi istila edenlere karşı süngüleriyle düşmanın süngülerine göğüslerini germekle düşman karşısında hazır bulundular. Fakat erkeklerimizin teşkil ettiği ordunun hayat kaynaklarını kadınlarımız işletmiştir... Çift süren, tarlayı eken, ormandan odunu, keresteyi getiren, aile ocaklarının dumanını tütüren, bütün bunlarla beraber sırtıyla, kağnısıyla, kucağındaki yavrusuyla yağmur demeyip, kış demeyip, sıcak demeyip cephenin harp malzemesini taşıyan hep onlar, hep o yüce, o fedakâr, o ilahi Anadolu kadınları olmuştur. Bundan ötürü hepimiz, bu büyük ruhlu ve büyük duygulu kadınlarımızı şükran ve minnetle sonsuza kadar aziz ve kutsal bilelim".

Kadın, sadece ev işleriyle ve çocukla ilgilenen değil aynı zamanda iş hayatında ve siyasette yer alan bilgili ve eğitilmiş kimliğe bürünmüştür. Örneğin, Türkiye'de kadınların belediye seçimlerine katılma hakkı ilk defa Mustafa Kemal Atatürk tarafından 1930 yılında sağlanmıştır. Ancak asıl önemli değişiklik, 1934 yılında yapılan Anayasa değişikliği ile gerçekleşmiş ve kadınlar seçme ve seçilme hakkına sahip olmuştur. Bu yeni haklarıyla kadınlar, ilk kez 1935 seçimlerine katılmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 5. döneminde 18 kadın parlamenter ile Meclis'te temsil edilmiştir. 1935 seçim sonuçlarına göre Meclis'e 17 kadın milletvekili girmiştir. 1936'da boşalan milletvekillikleri için yapılan ara seçimde ise Hatice Özgener Çankırı'dan milletvekili seçilerek Meclis'teki kadın milletvekili sayısı 18'e yükselmiştir (TÜİK, 2012, s. 10). Laikliğin ve modernliğin simgesi olarak her alanda yer alan kadınlar Erken Cumhuriyet Döneminde çıkarılan, Süs, Çalığı, Ev Hocası, Yıldız, Firuze, Cumhuriyet Kadını, Moda Albümü, Model, Okul Kızı, Ana, Sesimiz, Kadın Dünyası, Kadınlar Âlemi, Ev Kadın, Asrın Kadını, Aile, Yeni Moda, Seksoloji, Büyük Moda Mecmuası gibi dergilerle (Şahin, 2018, ss. 98-99) de bu imajı yansıtmışlardır. Dolayısıyla her ne kadar bu dönemde de kadının asli görevi olarak inşa edilen annelik ve eşlik rolleri her düzeyde öne çıkarılsa da kadının aktif rol aldığı diğer faaliyetlere de yer verilerek modern Türk kadını imajını destekleyen bir yaklaşım sergilenmiştir. Örneğin 1938-1942 yıllarında çıkarılan Çocuk Esirgeme Kurumu'nun yayın organı niteliğindeki ANA dergisinde anneliğin kutsallığına ve çocuk bakımındaki önemine dikkat çekilirken aile terbiyesi, spor, moda, el işleri vb. konular da işlenmiştir. ANA dergisinde yer alan Cumhuriyetçi modern kadın imajını ortaya çıkarmaya çalışan Koçer (2023, s.

11), yapmış olduğu çalışmada dergide kadınların geleneksel anne, eş ve ev kadını rollerinin yanı sıra sosyal ve kültürel rollerindeki imajının da yansıtılmaya çalışıldığını göstermektedir. Cumhuriyet döneminde yayınlanan kadın dergilerinden Ev Kadın dergisinde ise “Gürbüz Çocuk Yetiştirmek” adlı köşede anneliğin ve çocuk bakımının önemini vurgulayan tavsiyeler yer alırken diğer sayfalarda kadının bakımlı ve gece hayatında eğlenebilen bir kadın olduğu iletilmektedir.

Ayrıca dergilerde yer alan görsellerde kadınların güzelliği ile ilgili tüyolarla moda olan kıyafetler ön plana çıkarılarak çağdaş kadının resmi çizilmektedir. Genel olarak Erken Cumhuriyet dönemi dergilerinde; eğitim, moda, sanat, ev işleri, güzellik gibi temaların var olduğu görülmektedir. Işık (2021, ss. 218-219), Erken Cumhuriyet Dönemi kadın dergileri üzerine yapmış olduğu çalışmada Cumhuriyet rejiminin kadından beklediği asli rolün annelik ve iyi bir eş olmak olduğunu belirtirken bu rolün basın aracılığı ile nasıl sunulduğunun ve içselleştirildiğinin izlerini, süreli kadın yayınlarında görmenin mümkün olduğuna değinmektedir. Ayça Gelgeç Bakacak ise (2009, s. 634), dönemin kadın yayınlarının odaklandığı temel konular arasında ahlakın, ev yönetiminin, çocuk bakımı ve sağlığının, evliliğin ve moda gibi temaların bulunduğuna dikkat çekerken, bu konuların kadınlara yönelik öğretici, eğitici ve aynı zamanda motivasyon sağlayıcı özelliklerle sunulduğunu belirtmektedir.

Muasır medeniyetler seviyesine ulaşmaya çalışan Türk Cumhuriyet’inde yansıtılan kadın imajında kadın Türk kültürüne ait kodları taşıyarak milli bir çağdaşlaşma sergilemektedir. Erken Cumhuriyet dönemi resimlerinde kadın imgesini inceleyen Ergönül ve Koca (2017, s. 782), bu dönemde kadınlara anneliğin devamı olarak öğretmenlik görevinin verildiğinden bahsederken kadınların kendi çıkarlarının yanı sıra ulusun çıkarlarına da hizmet etmelerinin istendiğine değinmektedir. Ona göre, kadınlara ‘modernleşmenin taşıyıcısı’ misyonu da yüklenmiştir. Böylelikle modern giyimli peçesiz kadın, toplumun laikleşmesine de katkı sağlamıştır.

Kemalist reformlarla modern bir kadın imajı oluşturulurken kadının birbiri ile çelişen rollere sahip olduğu görülmektedir. Acun (2007, s. 98), bunları şöyle sıralamaktadır: İş hayatında yer alan eğitilmiş ve profesyonel kadın; topluluklar ve kulüpler kuran sosyalleşmiş kadın, eğitilmiş ve terbiyeli anne ve eş; gece kıyafetleri giyerek balolara gidip dans eden, erkeklerle birlikte eğlenen feminen kadın. Bu rollerden ilk üçü, daha önceden Osmanlı döneminde tecrübe edilmişken, sonuncusu yenidir ve Cumhuriyet ile birlikte, Batı tarzı kadın-erkek ilişkileri kurulmasını hedefler.

Çalışmanın evrenini oluşturan Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinden örneklem olarak Ev Kadın dergisinin seçilme nedeni, bu derginin modern Türk kadını imajını yansıtmada oldukça başarılı olmasının yanı sıra arşivinin birçoğuna erişim sağlanabilmesidir. Bu nedenle Erken Cumhuriyet döneminde yapılan inkılaplarla modernleşmeye, muasır medeniyetler seviyesine ulaşmaya çalışan Türkiye’de, kadınların siyasi alanda

hak elde etmesi, eğitimde eşitlik ve iş hayatında kadının yer edinmesi gibi düzenlemelerle var olan kadın imajının değiştiği görülmektedir. Cumhuriyet döneminden önce Osmanlı imparatorluğunda da kadın dergilerinin var olduğu bilinmektedir. Ancak Cumhuriyet'in ilanı ile kadına tanınan haklar, kadın dergilerinin de şekillenmesini sağlamıştır.

Çalışmada, erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinden Ev Kadın dergisinde sunulan modern kadın kurgusunu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda derginin erişim sağlanabilen 43 farklı sayı içerik analiz yöntemiyle incelenerek belirlenen 7 farklı kategorinin hangi sayılar içerisinde var olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Daha sonra dergide işlenen temaların aynı olmasından dolayı evreni temsil edeceği düşüncesiyle her yıl bir sayı olmak üzere toplam 6 farklı sayı doküman analiz yöntemiyle incelenmiştir. Doküman analiziyle incelenen dergide Tesadüfî örneklem yöntemiyle 1945 yılından itibaren 1950 yılına kadar yayınlanan sayılar içerisinden her yıl 1 sayı olmak üzere toplam 6 sayı örneklem olarak seçilmiştir. Bunlar; 2. sayı, 10. sayı, 22. sayı, 44. sayı, 56. sayı ve 61. sayı olarak belirlenmiştir. Çalışmada Erken Cumhuriyet dönemi resmî ideolojisinden yola çıkarak Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına değinilmiştir. Böylelikle Cumhuriyet döneminde yer alan modernleşme projesiyle birlikte kadınların konumlarında yaşanan iyileştirmelere değinilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin modernleşme sürecinde önemli roller üstlenen Türk kadın kurgusu açıldandıktan sonra çalışmanın bulgularına geçilmiştir.

1. ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ VE MODERNLEŞME

29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanından 14 Mayıs 1950 Demokrat partinin iktidara gelmesine kadar geçen süre Erken Cumhuriyet dönemi olarak adlandırılmaktadır. Ulus-devlet anlayışıyla bağımsız bir Türkiye fikrinin hâkim olduğu Cumhuriyet döneminin önemini Atatürk, Cumhuriyet Halk Partisinin 1935 yılında düzenlediği kurultay toplantısında şu sözlerle ifade etmektedir: "Uçurum kenarında yıkık bir ülke... Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar... Yıllarca süren savaş... Ondandır, içeride ve dışarıda saygı ile tanınan yeni vatan, yeni sosyete, yeni devlet ve bunları başarmak için aralıksız devrimler... İşte Türk genel devriminin bir kısa deyimi..." (Türk Araştırma Merkezi Başkanlığı, 1935). Mustafa Kemal Atatürk, Anadolu'nun Cumhuriyet'in ilanından önceki vahim durumundan bahsettiği konuşmasında, yaşanan devrimlerle kazanılan zaferleri vurgulamıştır.

Cumhuriyet'in ilanından sonra Anadolu'yu dönüştürme amaçlı reformların yapıldığı ve böylelikle yeni bir kültür inşa edilmeye çalışıldığı görülmektedir (Sezer, 2021, s. 129). Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği muasır medeniyet kavramı Batı Avrupa'ya işaret etmektedir. Çağdaşlaşma yolunda yapılan İnkılaplar, siyasi alanda; Saltanatın Kaldırılması (1 Kasım 1922), Cumhuriyet'in İlanı (29 Ekim 1923), Halifeliğin Kaldırılması (3 Mart 1924)'dır. Sosyal alanda ise Kılık-Kıyafet Kanunu (25 Kasım 1925), Tekke-Zaviye ve Türbelerin Kapatılması (30 Kasım 1925), Miladi Takvimin Kabulü

(26 Aralık 1925), Ölçü Birimlerinin Değişikliği (26 Mart 1931), Soyadı Kanunu (21 Haziran 1934) yer almaktadır. Yapılan İnkılaplar her alanda gerçekleştirildiği için Hukukta da dönüşümler yaşanmıştır. 1924 Anayasası ve Medeni kanun kabulü (17 Şubat 1926) bunlardan biridir.

Eğitim alanında ise Tevhid-i Tedrisat Kanunu (3 Mart 1924), Medreselerin Kapatılması (3 Mart 1924), Maarif Teşkilatı Kanunu'nun Çıkartılması (2 Mart 1926), Harf İnkılabı (1 Kasım 1928), Millet Mekteplerinin Açılması (24 Kasım 1928), Türk Tarih Kurumunun Kurulması (15 Nisan 1931), Halkevlerinin Açılması (19 Şubat 1932), Türk Dil Kurumunun Kurulması (12 Temmuz 1932) gibi reformlarla ülkede okur yazar sayısının artırılması amaçlanmıştır. Tarım alanında da farklı devrimler gerçekleştirilmiştir. Tarım alanında yapılan inkılaplar; Aşar Vergisinin Kaldırılması (17 Şubat 1925), Toprak Reformu Yasası (2 Haziran 1929), Yüksek Ziraat Enstitüsünün Kurulması (1933) ile çiftçinin üretimini arttırması sağlanmıştır. Ekonomi alanında da gerçekleştirilen uygulamalarla ülkenin refahı sağlanmaya çalışılmıştır. Özellikle İş Bankası'nın Kurulması (1924), Kabotaj Kanunu'nun Çıkartılması (1 Temmuz 1926) ve Merkez Bankası'nın Açılması (1930) ülkenin refahını sağlanmaya yönelik olarak ekonomi alanında gerçekleştirilen uygulamalardır.

Son olarak sanayi alanında da gelişmelerin yaşandığı görülmektedir. Yapılan İnkılaplarda Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun Kabulü (1927), I. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1933), Sümerbank'ın Kuruluşu (1933), Etibank ve Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nün Kurulması (1935), Emlakbank'ın Kuruluşu (1936), Karabük Demir-Çelik Fabrikası'nın Kuruluşu (1939) ile ülke ekonomisinin dışa bağımlı olmaktan kurtarılmaya çalışıldığı gözlenmektedir. Yapılan devrimler, modernlik projesi için engel olarak görülen kurum ve kanunlar üzerinde gerçekleşmiştir.

Atatürkçülük olarak bilinen Türk İnkılabı akılcı, gerçekçi ve dinamik olmasının yanı sıra yeniliğe ve gelişmeye açıktır. Bu nedenle bir oluş ve bitişin hikâyesi olarak görülmemektedir. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti yalnızca bir devlet yapısı idare şeklinden çok daha öte anlamlara sahiptir. Modern ve medeni olmakla birlikte yeni bir yaşayış ve dünya görüşüdür. Yapılan devrimler daha ileri bir toplum yapısının oluşması için yapılmıştır. Bununla birlikte yapılan İnkılaplar Atatürk ilkelerine dayanmaktadır. Bu ilkeler 1937 Anayasası'nın 1. maddesinde şöyle sıralanmaktadır (Yücel, 1988, s. 809-810): Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve inkılapçılık. Bu altı ilkenin her biri farklı amaç ve hedeflere sahiptir. Atatürkçü düşünce sisteminde yer alan ilkelerin amacı Türk milleti birliği ve beraberliğiyle birlikte tam bağımsız, çağdaş ve ileriye dönük bir toplum oluşturmaktır. Hürriyeti ve istiklali karakteri olarak nitelendiren Atatürk, vermiş olduğu demeçte hürriyet ve istiklal vurgusunu şu sözlerle ortaya koymaktadır: “Bence bir millette şeref, haysiyetin, namusun ve insanlığın vücut ve beka bulabilmesi mutlaka o milletin hürriyet ve istiklaline sahip olmasıyla kaimdir.” (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma

Merkezi, 1997, s. 31). Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü savunan Atatürkçü düşüncede bunlarla birlikte çağdaşlaşma, ulusal egemenlik ve akılcılık gibi özellikler de yer almaktadır.

Türkiye'ye uygun bir yönetim yapısını oluşturma çabaları sonucunda Cumhuriyet, modernleşmeyi de sağlamıştır. Özellikle Atatürk'ün, Cumhuriyet sayesinde modernleşmenin gerçekleşeceğine inandığı ve bu amaç doğrultusunda ilke ve inkılapları gerçekleştirdiği görülmektedir. 30 Ağustos 1925'te Kastamonu'da Mustafa Kemal Atatürk'ün yaptığı konuşmada çağdaşlaşmanın Cumhuriyet rejimindeki önemine işaret ettiği anlaşılmaktadır: “Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimlerin amacı, Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamıyla çağdaş ve bütün anlam ve biçimiyle uygar bir toplum haline getirmektir. Devrimlerimizin asıl ilkesi budur” (Şen, 2017, s. 151). Modernleşme, Batı Avrupa'da Rönesans, Reform ve aydınlanma hareketiyle birlikte Fransız ihtilalinin etkisinin olduğu, “eski rejime, düşünce yapısına, inanç sistemine karşı geliştirilmiş bir reaksiyon olarak ortaya çıkmıştır (Şen, 2017, s. 147). Böylelikle oluşturulan yeni düzende geleneksel olarak değerlendirilen tüm oluşumlar değiştirilmeye çalışılmıştır.

Avrupalılaşıma, Çağdaşlaşma veya Batılılaşma olarak da adlandırılan modernleşme Atatürk tarafından asrileşme, muasır medeniyet seviyesine erişme şeklinde kullanılmıştır. Anthony Giddens (1998, s. 11), "modern" teriminden bahsederken bu kavramın, Avrupa'da 17. yüzyılda başlayan ve dünya geneline hızla yayılan toplumsal yaşam ve örgütlenme biçimine işaret etmektedir. Bu yaklaşımla, modernlik, belirli bir zaman dilimi ve coğrafi kökenle ilişkilendirilmektedir. Böylelikle “modern olanın” yeni bir durumu ifade ettiği anlaşılmaktadır. Bu noktada, eski olana karşı bir duruş olarak yeni olanın yüceltilmesi söz konusudur. Yeni düzende dinin yerine akıl ve bilim geçerken laik bir yapı oluşturulmuştur.

Türkiye'de Osmanlı döneminde başlayan modernleşme çabaları Cumhuriyet'in ilanı ile hız kazanmıştır. Akarsu (1997, s.88), Tanzimat döneminde modernleşme çabalarının daha çok Batı'yı taklit etme şeklinde gerçekleştirildiği için başarıya ulaşamadığını söylemektedir. Bu söylemle aslında, Atatürk dönemiyle birlikte mevcut düzenin yıkılarak yerine ulus egemenliğine dayalı bir devlet düzeninin inşa edildiğini vurgulamaktadır. Ayrıca önemle belirtilen bir diğer husus ise Cumhuriyetin ilanından sonra laik düzene geçilmesi ve Batı Avrupa'da birkaç yüzyıl önce başlayan uyanış ve Aydınlanma hareketinin Türkiye'de de Atatürk liderliğinde gecikmeli olarak başladığıdır. Şerif Mardin, Atatürkçülüğü, Osmanlı imparatorluğundan kalma bazı unsurları değiştirmesinin yanı sıra Batı uygarlığından esinlenerek oluşturulan bir görüş olarak değerlendirmektedir (1991, s. 156). Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği muasır medeniyet kavramı Batı Avrupa'ya işaret etmektedir.

Çağdaşlaşma yolunda atılan bu adımlar Türk Kadınına özgürleştirerek erkek ile eşit seviyeye getirme amacını da taşımaktadır. Muasır medeniyet

seviyesine ulaşabilmek için oldukça önemli ve gerekli görülen Türk Kadını, bu amaçla; bir taraftan görsel olarak kendisini ifade etmesi konusunda cesaretlendirilirken diğer taraftan da iş hayatında yer alabilmesi için teşvik edilerek birçok hakkı güvence altına alınmıştır. Hukuki anlamda 1926 yılında başlayan bu süreç, 1934 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasıyla zirveye ulaşmıştır. Bu önemli adımların atıldığı dönemde, kadınların yeni haklarını anlamaları, bilinçlenmeleri ve kamuoyunun tepkilerini ölçmeleri için Türk basını teşvik edici ve cesaretlendirici rol oynamıştır (Yellice, 2018, s. 321). Böylelikle Türkiye Cumhuriyeti'nin modernleşme sürecinde basının da oldukça önemli bir işleve sahip olduğu görülmektedir.

2. ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ MODERN KADIN KURGUSU

II. Meşrutiyet'in ilanı ile kadınlar, haklarını savunabilmek ve seslerini duyurabilmek için örgütlenerek dergi ve gazete çıkarmıştır. Batı'da görülen birinci dalga feminizm hareketinde olduğu gibi, Osmanlı burjuva kadınları arasında da oy hakkı, iş hakkı, evlilikte eşitlik, anayasal eşitlik ve eşit yurttaşlık gibi talepleri içeren benzer bir hareket doğmuştur. Osmanlı'daki feminizm, yerel İslam geleneği ve değerlerle uyumlu bir şekilde, aynı taleplere yönelik olarak görülmüştür (Osmanağaoğlu, 2015, s. 26-27). Erken Cumhuriyet döneminde ise kadına tanınan haklarla birlikte kadının toplum içindeki konumu değişmiştir. Millî mücadele döneminde de fedakarlıklarıyla bilinen kadınlar, ülkenin bağımsızlığı için savaşırken, toplum içinde de kendilerine farklı bir yer edinmişlerdir. Özellikle Türk modernleşme süreciyle birlikte yapılan reformlarda kadınlara hem siyasal alanda hem toplumsal alanda hem de ekonomik alanda söz hakkı verilmiştir. Kadınlara yönelik haklar Erken Cumhuriyet döneminde 1924 anayasasıyla başlamıştır. 1924 anayasasının altmış dokuzuncu maddesinde; Türkler kanun karşısında eşitler ve ayrıksız kanuna uymak ödevindedirler. Her türlü grup, sınıf, aile ve kişi ayrıcalıkları kaldırılmıştır ve yasaktır” denilmektedir. Seksen yedinci maddede ise “Kadın erkek bütün Türkler ilköğretimden geçmek ödevindedirler. İlköğretim Devlet okulları parasızdır” şeklinde yer almaktadır (Kuyaksıl, 2009, s. 343).

Kanun karşısında herkesin eşit olduğunun belirtilmesi kadın ve erkeğin de eşit olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca ilköğretimin zorunlu tutulması Anadolu'da aileleri tarafından okula gönderilmeyen kız çocuklarının eğitim haklarını sağlamaktadır. Bunların yanı sıra 1934 yılında yapılan düzenlemelerle kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınarak, 30 yaşını bitirmiş her kadının Milletvekili olması sağlanmıştır. Zamanla her alanda kendine yer edinen kadın laikleşme ve modernleşme uygulamalarıyla güçlenmiştir. Tekeli, (1983, s. 1193), Cumhuriyet'i kadın devrimi olarak nitelendirirken dini esasların yerini hukuki esaslar olarak kadın ve erkek eşitliğinin sağlandığına dikkat çekmektedir. Bununla birlikte kadının 1927 yılı Teşvik-i Sanayi Kanunu ile sadece ev işleri değil çalışma hayatına da katılmaları sağlanmıştır.

Hemen ardından çalışan hamile kadınlar için 1930 yılında doğum izni tanınmıştır.

Erken Cumhuriyet döneminde kadınlara sağlanan haklar insan haklarıdır. Bu haklar oluşturulurken her alanda kadının konumu dikkate alınmıştır. 1933 yılında Kız Teknik öğretim müdürlükleri aracılığıyla kız çocuklarına mesleki bilgiler verilmesi sağlanmıştır. 1933 yılında yapılan düzenlemeyle yine kadının siyasal arenadaki rolü artırılmıştır. Kadınlar bu yıldan itibaren köylerde muhtar olma ve ihtiyar meclisine seçilme hakkı elde etmiştir. Cumhuriyet'in ilanından önce ataerkil ideoloji ile Şer'i hukukta yer alan maddeler, kadın için aile yaşamında da olumsuzlukların yer aldığını göstermektedir. Özellikle 17 Şubat 1926 yılında Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile kadınların aile yaşamında da hakları olduğunu düzenlenen maddelerle ortaya koymuştur. Türk Medeni Kanunu ile kadınların haklarını gösteren değişiklikler şöyledir (Saygın, 1998, s. 547):

1. Erkeklerin birden fazla kadınla evlenebilme hakkı yasaklanmıştır.
2. Evlenme akdinin gerçekleşebilmesi için resmi nikah yapılması zorunlu tutulmuştur. Resmi nikahı, nikah memurları, şahitler huzurunda gerçekleştirmelidir.
3. Evlenme yaşı yükseltilerek, çocukların küçük yaşta aileleri tarafından zorla evlendirilmesinin önüne geçilmiştir. Evlenmede kadın ve erkek için yaş sınırı yükseltilmiştir.
4. Temsilci yoluyla evlilik yasaklanmıştır. Böylelikle aileleri tarafından zorla evlendirilen çocukların yerine vekillik yaparak evlendirilme işlemine engel olunmuştur.
5. Şer'i hukukta yer alan boşanmanın sadece erkekler tarafından gerçekleşmiştir. Ancak Medeni kanunla bu hak kadına da tanınmıştır.
6. Boşanma durumunda kadının ve çocuğun hakları medeni kanunla güvence altına alınmıştır.
7. Ayrıca kadın ve erkek mirasta eşit haklara sahip olmuştur.

Erken Cumhuriyet döneminde yaşanan demokratikleşme ve modernleşme süreciyle birlikte Atatürk'ün kadına verdiği önem anlaşılmaktadır. Bununla birlikte erken Cumhuriyet döneminde kadın dergiciliğinin de geliştiği görülmektedir. Kadınların çıkardığı dergiler, Cumhuriyet döneminde Türk kadın imajını resmetmektedir. Dergiler, kadının kendini ifade etmesinin yanı sıra modern kadın kurgusunu da okurlarına göstermektedir.

Cumhuriyet döneminden önce de kadın dergileri yayınlanmıştır. Osmanlı'da Tanzimat döneminde çıkarılmaya başlanan kadın dergileri, toplumda yaşanan değişimin bir göstergesi ve sonucudur. Bu yayınlar, kadınların kendi görüşlerini ifade etmeleri ve erkeklerin kadınlar hakkındaki düşüncelerini yansıtması açısından önemli kaynaklardır (Çakır, 1996, s. 23). Kılıç (2015, s. 754), Osmanlı kadın dergilerinden Mürüvvet'i inceleyerek dönemin dergilerinin özelliklerini göstermeye çalışmıştır. Dergide "Hanım Kime Denir?" başlığı altında yayınlanan yazıya dikkat çeken Kılıç, ideal

Osmanlı kadınının nasıl olması gerektiğinin tasvir edildiğini ve kadının muhafazakâr yönüne vurgu yapıldığını belirtmektedir. Ayrıca Avrupa tarzı kostümler, kolsuz feracelerin de Mürüvvet adlı Osmanlı dönemi dergisinde giyim kuşam konusunda yazılan yazılarda eleştirildiğini söylemektedir. Bu nedenle Osmanlı döneminde dergilerin bir kısmında muhafazakâr bir ideolojinin benimsendiği görülmektedir. Hatta ilk dönem dergilerinde kullanılan kadın fotoğraflarının dahi Osmanlı kadınının giyimini dikkate alacak şekilde seçildiği anlaşılmaktadır. Gülay Arıkan, “Osmanlılarda Tanzimat Döneminde Kadınlarla ilgili Gelişmeler” başlıklı çalışmasında (1994, s. 326), Osmanlı döneminde özellikle Tanzimat ile II. Meşrutiyet’e kadar olan zaman diliminde kadınların çıkardığı dergilerde ve gazetelerde iyi bir eş, iyi bir anne ve iyi bir Müslüman olmanın gerekliliklerinin tema olarak işlendiğine değinmiştir.

Cumhuriyet döneminde yayınlanan dergilerde ise Cumhuriyet’in oluşturmaya çalıştığı kadın imajı çizilmeye başlanmıştır. Örneğin, dönemin önemli dergilerinden biri olan Süs’ün tam olarak Cumhuriyet döneminde kurgulanan kadın imajını yansıttığı görülmektedir. Süs dergisinde kadın, annelik vasıflarının yanı sıra okuyan, öğrenen, çalışan, süslenen, modayı takip eden modern kadındır (Mutlu, 2009, s. 64). Cumhuriyet öncesi dönemde yayınladıkları dergilerle kadınlar biz de varız mesajını ileterek, varlıklarını ispatlamaya çalışmışlardır. Cumhuriyet’in ilanıyla birlikte kadınlar, dergilerle fikirsel alanda kendilerini göstermelerinin yanı sıra fiziksel olarak da görünür olmaya çalışmıştır. Bu ise Cumhuriyet’in “batılı kadın” tanımlaması doğrultusunda kadının, kendini konumlandırışını göstermektedir (Mutlu, 2009, s. 59). Kitle iletişim aracı olarak dergilerden yararlanan Cumhuriyet dönemi kadınları farklı isimlerle çıkardıkları yayınlarda kadın haklarının da önemli savunucusu olarak günümüze kadar adlarını duyurmuştur. Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinde yansıtılan kadın algısını ortaya çıkarmak için yaptığı çalışmada Kaya, (2019, s. 989), bu dönemde iki tip kadın kurgusunun olduğundan bahsetmektedir. Bunlardan biri ideal kadın olarak bilinen, övgülerle yüceltilen kadinken ikinci olarak züppe/Koket kadın olarak tasvir edilen yüzeysel, yozlaşmış ve özünden kopmuş kadındır. İdeal Türk kadını eğitimine önem veren eş, anne ve ev kadını olma rollerini yerine getirebilen kadındır. Züppe/Koket kadın ise batılılaşma yolunda kendi ahlaki değerlerinde yozlaşmalar yaşayan moda ve dans gibi şeylerle meşgul olan kadındır. Bu nedenle Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerine bakıldığında genel olarak dergilerde moda ve dans gibi temaların yanı sıra eş, anne ve ev kadını ile ilgili konuların da birlikte yer aldığı görülmektedir.

Erken Cumhuriyet döneminde çıkan Süs, Çalikuşu, Ev Hocası, Yıldız, Firuze gibi dergiler dönemin ilk kadın dergileridir. Elişi, El Emekleri, Aile Dostu, Salon, Cumhuriyet Kadını, Moda Albümü, Model, Ev-İş, Okul Kızı, Ana, Sesimiz, Kadın Dünyası, Kadınlar Âlemi, Ev-Kadını, Asrın Kadını, Ev Kadını, Aile, Kadın Gazetesi, Hanımeli, Yeni Moda, Seksoloji, Büyük Moda Mecmuası gibi dergiler ise Cumhuriyet kadınının görüntüsünü pekiştiren

dergiler olarak sıralanabilmektedir (Şahin, 2018, s. 98-99). Osmanlı imparatorluğu döneminde başlayan kadın konulu dergilere Cumhuriyet döneminde ilgi oldukça artmıştır. Kendi döneminin özelliklerini taşıyan bu dergiler, dönemin kadınları hakkında bilgiler sunmaktadır. Erken Cumhuriyet dönemi modern kadın kurgusu, kadının aile içinde, hukuksal alanda, eğitimde ve iş yaşamında iyileştirmeleri ile şekillenmiştir. Eski kadın imajında yaşanan ötekileştirmelere karşın Cumhuriyet'in modern kadın kimliği kadını daha görünür kılmıştır. Özellikle fiziksel olarak ön plana çıkan modern kadın giyimi ve kuşamının yanı sıra güzelliği ve bakımıyla da çağdaş kadın kimliğini sergilemiştir. Modern kadın, ev işlerinin yanı sıra iş hayatında da yer alan, eğitilmiş ve meslek sahibidir. Yayınlanan dergiler ise kadının konumunu hedef kitleye aktarmada vitrin görevi görmüştür.

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Cumhuriyet'in ilanı ile toplumda yaşanan reform süreci Türkiye'nin modernleşmesi için gerekli İnkılapları kapsamaktadır. Modernleşme hareketinin başta gelen aktörlerinden biri olarak da kadınlar görülmektedir. Kadınlar, çağdaşlaşma projesiyle birlikte kazandıkları hak ve imkanlarla toplumsal konumlarını şekillendirmişlerdir. Bu dönemde çıkarılan kadın dergileri ise modern Türk kadınının nasıl olması gerektiğini halka aktarmada önemli roller üstlenmiştir. Bu çalışmada da Erken Cumhuriyet döneminde kadın imajının modern kalıplarla şekillendirilerek hedef kitleye nasıl yansıtıldığı incelenmiştir. Bunun için ilk olarak derginin erişim sağlanabilen sayıları ilk olarak içerik analiz yöntemiyle, daha sonra ise tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 6 farklı sayı doküman analiz yöntemiyle incelenmiştir.

İçerik analizi, Krippendorff'a göre bir mesajın içindeki verilerden yinelenebilir ve değerli çıkarımlar yapan bir araştırma tekniğidir (Aziz, 2015, s. 133). İçerik analizinde farklı birimleştirmelerin yapıldığı görülmektedir. Örnekleme birimi, kayıtlama/kodlama birimleri, bağlam birimleri, dilsel/gramatik birimler ve gramatik/dilsel olmayan birimler olarak araştırmacılar 5 farklı birime göre çözümlenmektedir (Yıldırım, 2015, s. 130). Bu çalışmada da amacına uygun olarak kayıtlama/kodlama birimleri belirlenerek içerik analizi uygulanmıştır.

Doküman analizi ise basılı veya web tabanlı bilgilerin ve belgelerin sistematik olarak incelenmesi olarak tanımlanmaktadır (Bowen, 2009, s. 27). Bilimsel bir araştırma yöntemi olan Doküman analizi, nitel bir veri analiz yöntemidir. Sonuç olarak araştırma için seçilen konuyla ilgili bilgi içeren belgelerin analizi ile veri sağlanmasına doküman incelemesi denilmektedir (Karataş, 2015, s. 72). Doküman analiziyle ilk olarak araştırmanın örneklemini oluşturan dokümanlar toplanmaktadır. Daha sonra gözden geçirilen veriler sorgulanarak analiz işlemi gerçekleştirilmektedir.

Evreni oluşturan Erken Cumhuriyet dönemi dergilerinden Ev kadın dergisinin örneklem olarak belirlenmesindeki amaç; Erken Cumhuriyet döneminde yayınlanan süreli yayınlarda genel olarak arşive erişimde yaşanan

güçlükten dolayı ve Ev Kadın dergisinin yayınlanan sayılarının birçoğuna erişim sağlanabilmesinden kaynaklıdır. Dergi, araştırmaya dahil edilirken erişim sağlanan tüm sayılar incelenerek dönemin kadın tipolojilerini ortaya koyduğu gözlemlenmiştir. Modern Türk kadını yansıtan dergilerden biri olarak Ev Kadın dergisi 1945 yılından 1950 yılına kadar her ayın 15'inde yayınlanmıştır. Renkli sayfaları ve fotoğraflarıyla dikkat çeken derginin sahibi M. Faruk Gürtunca'dır. Dergi, 6 yıllık yayın hayatında toplam 64 sayı çıkmıştır. Hedef kitlesi genel olarak ev kadınları olan dergide farklı konular yer almaktadır. Derginin ilk sayfalarında örgü ve el işi örnekleri yer alırken ilerleyen sayfalarda güzellik ile ilgili tüyolar, moda, çocuk bakımı gibi birçok temanın işlendiği görülmektedir. Dergide sunulan modern kadın kurgusunda kadının ev işleri ve çocuk bakımının yanı sıra dış görünüşüyle de ilgilenen bakımlı kadın olduğu sunulmaktadır. Ayrıca aydın Türk kadını, bilgili ve görgülü olarak gösterilmektedir.

Ev Kadın dergisinin toplam 43 sayısına erişim sağlanmıştır. 43 sayı içerik analiz yöntemiyle incelenerek belirlenen kategorilerin elde edilen sayılarda var olup olmadığına bakılmıştır. Erişilen sonuca göre 7 farklı kategorinin neredeyse tüm sayılarda yer almasından dolayı her yıl bir sayı olmak üzere toplam 6 farklı sayı doküman analiz yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizi sonucunda aynı temaların her sayıda ele alınışından dolayı toplam 6 sayı evreni temsil edeceği düşüncesiyle seçilmiştir. Örneklem sayısını arttırmanın araştırmanın sonucu üzerinde anlamlı bir değişiklik yaratmayacağı görülmüştür. Karasar'ın (2014, s. 129) da belirttiği üzere evren ile örneklem arasında önemli sayılabilecek bir farklılaşma olmadığından, seçilen örneklem ile temsiliğin sağlanacağı düşünülmektedir.

Doküman analiziyle incelenmek üzere erişilen 43 sayıdan her yıl 1 sayı olmak üzere toplam 6 sayı tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Bunlar; 2. sayı, 10. sayı, 22. sayı, 44. sayı, 56. sayı ve 61. sayı olarak belirlenmiştir.

5. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Tablo 1. Kategorilerin Dergi Sayılarında Yer Alması

Sayı	El İş	Çocuk Bakımı	Yemek Tarifi	Moda ve Dans	Güzellik	G. Ablaya Mektup	Hikâye ve sinema
1	✓	✓	✓	✓	✓		✓
2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9	✓	✓	✓	✓		✓	✓
10	✓	✓		✓		✓	✓
11	✓	✓		✓	✓	✓	✓

12	✓	✓	✓	✓		✓	✓
13	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
15	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
17	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
19	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
20	✓		✓	✓	✓	✓	✓
21	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
22	✓	✓	✓	✓		✓	✓
23	✓		✓	✓	✓	✓	✓
24	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
25	✓		✓	✓		✓	✓
26	✓	✓	✓	✓		✓	✓
27	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
28	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
29	✓		✓	✓	✓	✓	✓
30	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
31	✓	✓	✓	✓		✓	
32	✓		✓	✓		✓	✓
33	✓	✓	✓	✓		✓	✓
34	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
36	✓	✓	✓	✓		✓	✓
38	✓		✓	✓	✓	✓	✓
39	✓	✓	✓	✓		✓	✓
40	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
41	✓	✓	✓	✓		✓	✓
42	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
44	✓	✓		✓	✓		✓
45	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
47	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
48	✓	✓	✓	✓		✓	✓
49	✓		✓	✓	✓	✓	✓
56	✓	✓	✓	✓		✓	✓

Özel Sayı	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
61	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Toplam	43	36	40	43	29	41	41

Erken Cumhuriyet döneminde yayınlanan dergilerde kadın kurgusunu ortaya çıkarmak için örneklem olarak seçilen Ev Kadın dergisinin yayınlanan 64 sayısından 43'üne erişim sağlanarak ilk olarak içerik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Kayıtlama/kodlama birimleri oluşturularak yapılan içerik analizinde, belirlenen 7 farklı kategori belirlenmiştir. Bu kategoriler oluşturulurken derginin içeriğinde yer alan konular dikkate alınmıştır. El işi, çocuk bakımı, yemek tarifleri, moda ve dans, güzellik, Gönül ablaya mektuplar ve hikâye ve sinema olarak belirlenen kategorilerin derginin erişilen 43 sayısında yer alıp almadığı kodlanmıştır. Yapılan analiz sonucunda El işi kategorisi 43 sayının hepsinde yer alırken, çocuk bakımı kategorisi 43 sayının 36'sında bulunmaktadır. Yemek tarifi kategorisi sadece 40 sayıda gözlemlenirken, moda ve dansın 43 sayının tümünde yer aldığı görülmüştür. Güzellik temasının 43 sayının 29'unda, Gönül ablaya mektuplar köşesi ve Hikâye ile sinemanın 43 sayının 41'inde var olduğu anlaşılmıştır. Belirlenen kategorilerin genel olarak derginin erişilen 43 sayısında da var olduğu gerekçe gösterilerek 6 yıl yayınlanan dergiden her yıl tesadüfi örneklem yöntemiyle 1 sayı seçilmek üzere toplam 6 sayı doküman analiz yöntemiyle incelenmiştir.

El işi: Ev Kadın dergisinde incelenen 2. Sayı, 1945 Mayıs ayının 15'inde yayınlanmıştır. Bu sayıda diğer sayılarda da olduğu gibi el işi ile ilgili örnek modellerin tarifleri yer almaktadır. Dört köşe bluz tarifinin yer aldığı sayıda erkekler için de model örgüler bulunmaktadır. Bununla birlikte ilerleyen sayfalarda yine şık bir kravat ve dantel örnekleri yerleştirilmiştir. Tarifler sunulurken belirtilen örnekleri sergileyen erkek ve kadın modellerin giyimi ve duruşu Cumhuriyet döneminin kadın ve erkek giyimini de göstermektedir.

Derginin 1946 yılının ocak ayında çıkan 10. sayısında ilk sayfada yine el işi model ve tarifleri bulunmaktadır. Verilen tariflerde kullanılan modeller dönemin bakımlı ve güzel modern kadını simgelemektedir. Sadece el işi köşesinde değil derginin diğer sayfalarında da çağdaş bakımlı ve becerikli Türk kadını ön plana çıkarılmaktadır. Verilen tariflerde "Kayak Sporları İçin Motifli Bir Pulover" dikkat çekmektedir. Erkek model kullanılarak sergilenen tarifte kayak yapan sportif bir erkek ön plana çıkmaktadır. Tariften önce ilk olarak kışın kayak sporunu överek özendiren bir girizgâh yapılmaktadır. Derginin çizdiği modern kadının ev işi, el işi yapan, çocuk bakan aynı zamanda güzelliğine ve giyimine önem veren, sanata ve spora da önem veren aydın olduğu kadar eğitilmiş oluşu resmedilmektedir. Derginin 1947 yılında basılan 22. sayısında ise el işi köşesinde farklı tarifler okura sunulmaktadır. Özellikle verilen el işi tariflerinde kullanılan yabancı kelimeler dikkat çekmektedir. Tayyör modelinden bahseden sayıda da modern giyim tüyoları

verilmektedir. Tayyör kelimesi Fransızca bir kelime olup etek ve ceket takımı tanımlamak için kullanılmaktadır. Cumhuriyet dönemi modern kadın giyiminde batı ülkelerinin etkisi olduğu görülmektedir. Aynı sayının 22. sayfasında “Evinizi Süsleyin” başlığıyla kadınların evlerine de özen göstermeleri söylenmektedir.

Ev Kadın dergisinin 1948 Temmuz ayında çıkan 44. sayısında El işi köşesinde plaj kostümü olarak bikini tarifi verilmektedir. Fransa’da ortaya çıkan bikini Türkiye’de de tercih edilen plaj kıyafetlerinden biri olmuştur. El işi tariflerinde daha sonraki sayfada gece bluzu yer almaktadır. Kadınların modernliğini, erkeklerle olan eşitliğini simgeleyen bu bluz gece hayatında da kadınların buluna bildiklerini düşündürmektedir. 1949 Ağustos ayında yayınlanan 56. sayı da çocuk süveter örneğinin hemen ardında “Sevim Sevin Kardeşler” başlığıyla yine mayo modelleri için tarifler yer almaktadır. Kadın bedenini ve zarafetini ortaya koyan fotoğraflarda iki farklı modelin mayolu görüntüleri yer almaktadır. Diğer sayfada ise erkekler için Fantezi olarak adlandırılan pulover tarifi yerleştirilmiştir. Dergide el işi köşesinde sadece kadının kendisi için değil, çocuğuna, abisine ya da eşine de yapabileceği örnekler bulunmaktadır. İncelenen son sayı ise 1950 Şubat ayında yayınlanan 61. sayıdır. İlk sayfada el işi örneklerinin yer aldığı dergide bere tarifleri yer alırken hemen devamında “Amerikan Yeniliği” başlığıyla soğuk kış ayları için bone örnekleri bulunmaktadır. Amerikan ve Paris modasından yeniliklerin sık sık verildiği Ev Kadın dergisi bu tür model ve örneklerle Türk kadınlarını bilgilendirerek moda ayak uydurmalarını sağlamaktadır.

El işi temasının Ev Kadın dergisinde tema olarak kullanılması Erken Cumhuriyet döneminin kurguladığı makbul kadın, ideal kadın tipolojisini yansıtmaktadır. Kaya’nın (2019) da belirttiği üzere Erken Cumhuriyet döneminde iki tip kadın tanımlamasından biri olarak ideal kadının evi, eşi ve çocuğuyla ilgilenen eğitimine önem veren bir karaktere sahip olduğu vurgulanmaktadır. Dergide, El işi kategorisi ile kadının evini süslemesi gerektiğine dair tüyolar verilirken, aynı zamanda moda olarak belirtilen kıyafetlerin tarifleri sunulurken moda olan hakkında da bilgilenmesi sağlanmaktadır. Kendi emeğiyle evine, eşine, kendine ve çocuğuna da el işi ürünler yapabilmesi için içerik sunulmaktadır.

Çocuk bakımı: Derginin 2. sayısında el işinden sonra çocuk bakımı ile ilgili bilgiler verilmektedir. Gürbüz çocuk büyütme için tüyoların yer aldığı sayıda anne sütünün öneminden bahseden doktor İclal Ataer, anneliğin ve anneye bahşedilen sütün yüceliğini de ortaya çıkarmaktadır. “Çocukları Sağlam Büyütme İçin Nasıl Beslemeliyiz?” başlığıyla yer alan yazıda kullanılan fotoğrafta modern Türk annesinin şefkatli ve sevgi dolu bir şekilde çocuğuna bakışı yer almaktadır. Derginin 10. sayısında da yine İclal Ataer’in “Gürbüz Çocuk Yetiştirme” köşesinde çocukları bulaşıcı hastalıklardan korumak için annelere tavsiyeler verilmektedir. 22. sayıda ise yine Gürbüz çocuk yetiştirme köşesinde çocuk maması tarifi verilmektedir. Kullanılan fotoğraf ise modern Türk kadını stilini yansıtırken kadının kutsal vazifesi

olarak görülen annelik rolü ön plana çıkarılmıştır. 44. sayıda ise bir okurun mektubu cevaplanmaktadır. Yine annelik imajının gösterildiği yazıda hamile kadın için öğütler bulunmaktadır. 56. sayıda yine İclal Ataer'in gülbüz çocuk yetiştirme köşesinde annelere nasihatler yer almaktadır. Ataer, yaz aylarında çocukların farklı bir bakıma ihtiyacı olduğunu vurguladığı yazısında çocuklar için tarifler de sunmaktadır. Çocuk bakımının bir Türk kadının en önemli vazifesi olduğu gösterilen derginin 61. sayısında kızamık hastalığı ile ilgili bilgiler verilerek annelerin temkinli olması öğütlenmektedir.

Dergide çocuk bakımı ile ilgili sunulan bilgiler, Erken Cumhuriyet döneminde kurgulanan modern kadın imajındaki ideal kadın tiplemesinin rollerinden biriyle örtüşmektedir. Köse'nin de belirttiği gibi Erken Cumhuriyet döneminde dergiler aracılığıyla tartışılan önemli konulardan biri eğitim olarak görülürken vatanın iyiliği için kadının eğitilmesi desteklenmiştir. Ancak bu düşünce kadının annelik kimliği vurgulanarak savunulmuştur. Buna göre kadınların en önemli görevi vatana hayırlı evlatlar yetiştirmektir (Köse, 2020, s. 260). Ev Kadın dergisinde de Gülbüz Çocuk Yetiştirmek köşesinde çocuk bakımı ve terbiyesiyle ilgili tavsiyeler sunularak kadınların birincil görevi olarak görülen annelik rolü ön plana çıkarılmaktadır.

Yemek tarifi: İncelenen 2. sayının 9. sayfasında yemek tarifleri verilmiştir. Tariflerin Türk mutfağından olmayışı dikkat çekmektedir. Rus salatası, Patatesli kuzu pırzola ve Portakallı Tart olarak adlandırılan yemekler Türk kadınının dünya mutfağından tariflerle menülerini zenginleştirmesini sağlamaktadır. Ayrıca derginin ilerleyen sayfalarında yemek servisiyle ilgili düzen hakkında bilgi verilmektedir. Resimlerle tabak, çatal ve kaşığın nereye konacağı, hangi örtü üzerinde yer alacağı gösterilmektedir. Özellikle "Yemek Servisi" başlığının yazısı dikkat çekmektedir. "Amerika'da büyük örtüler üzerinde yemek yemek adettir." diye başlayan yazıda modern olmak için yemek düzenine kadar nerdeyse ev kadını için her konuda bilgiler bulunmaktadır. 22. Sayıda ise Havuçlu Fırın köftesi tarifi ile kremalı sebze çorbası tarifi verilerek yine kadınların farklı tariflerle sofralarını zenginleştirmeleri sağlanmaktadır. 56. Sayıda da kadınların bugün ne pişireceğim derdinden kurtulması için onların yanında olan bir dergi olarak kendini sunan Ev Kadın dergisinde farklı yemek isimleri ile okurun yemek listesi genişletilmektedir.

Ev Kadın dergisinde yer alan diğer bir tema olan yemek tarifleri yine ideal kadın tiplemesini ön plana çıkarmıştır. Kadının asli görevi olarak aile kadını rolü vurgulanırken farklı ülkelerin yemek tarifleri verilerek sofraların zenginleştirilmesi sağlanmaktadır. Karabacak'ın (2012, ss. 83-84), "Erken Cumhuriyet Dönemi Kadın Dergilerinden Asar-I Nisvan'da Kadının Sunumu" başlıklı çalışmasında da değindiği üzere, Asrî bir Türk kadını salon âdâbını bilmeli, ailesine ve evine davet ettiği misafirlerine güzel ve şık sofralar hazırlayıp, onları rahat ettirmelidir. Bu yüzden Asar-I Nisvan dergisinde de Avrupaî tarzda sofr tertibi ve sofrâ âdâbının teferruatlarına değinilmiştir.

Moda ve Dans: İlk olarak incelenen 2. sayıda moda ile ilgili sunulan kıyafetler dikkat çekmektedir. Tanzimat'tan önce Şer'i hukuk kurallarına göre hareket etmek zorunda olduğu için kadının giyimi belirli kurallar çerçevesinde şekillenmiştir. Ancak daha sonra sahip olduğu haklarla kadın kılık kıyafeti konusunda özgürleşerek çağdaş olarak betimlenen kadın kimliğini oluşturmuştur. Ev Kadın dergisinde de modaya uygun giyinmeleri için kadınlara tüyolar verilmektedir. 2. Sayıda da son moda elbiselerle çizilen kadın figürleri dönemin modern Türk kadınına yansıtılmaktadır. Ayrıca bu sayıda Klaket dansının öğretildiği görülmektedir. Dansla ilgili bilgiler verilirken kullanılan fotoğraflarda yer alan dansçıların kıyafetleri de moda olana uygun olarak gösterilmiştir. Böylelikle Türk kadını bakımına ve güzelliğine önem veren, çocuğuna bakan, evin işini ve yemeği yapan ve aynı zamanda sanata ve dansa da ilgili çok yönlü olarak lanse ettirilmektedir.

Derginin 10. sayısında moda sayfasına gelindiğinde "1946'nın Şık Modelleri" başlığı yer almaktadır. Kullanılan model çizimlerin kıyafetleri modern Cumhuriyet dönemi kadın imajının algılama biçimini yansıtılmaktadır. Kadının geleneksel bağlarından sıyrılarak muasır seviyeye ulaşması için sunulan örnekleri kendilerine referans almaları beklenmektedir. Ayrıca aynı sayıda şapka modasından da bahsedilmektedir. Burada da yine moda ve gözde olan şapkalar gösterilmektedir. 22. Sayıda ise moda köşesinde okuru "Paris Konuşuyor" cümlesi karşılamaktadır. "Paris'ten gelen haberlere göre kadın elbiselerinde esaslı değişiklikler vardır:" dedikten sonra Paris'teki kadın giyimindeki değişiklikler aktarılmaktadır. Dergide çizilen modellerle de Paris'in yeni modası gösterilmektedir. Böylelikle Türk kadınına örnek alabileceği modeller sunulmaktadır. Diğer sayfada Rob modelinden bahsederken en son moda olarak da vurgulanmaktadır. Rob'un Fransızca asıllı bir kelime olduğu göz önüne alındığında Çağdaş modern kadının giyim konusunda Fransa gibi ülkelerin etkisinde olduğu söylenebilmektedir. Ayrıca aynı sayıda Aplike Kombinezon tarifi verilirken yine Fransızca kelimelerden yararlanılmıştır. Fransız modasına uyararak okurlarına tavsiyeler veren yazar, kadınların iç çamaşırlarına da dikkat etmesi gerektiğini öğütlemektedir.

44. Sayıda "Yeni Kreasyonlar" başlığıyla farklı model elbiseler gösterilmektedir. Fransızca bir kelime olan Kreasyon sayfasında yine Fransız modası takip edilerek oluşturulan kıyafetler bulunmaktadır. Modern kadın kurgusu oluşturulurken, güzel kadın imajı da yaratılmaya çalışılmaktadır. Özellikle çizilen ve seçilen kadın modellerin ince belli ve bakımlı oluşu ile güzel kadın imajı oluşturulmaktadır. "Güzel giyinmek ihtiyacı" başlıklı sayfada ise Nasıl giyinmeliyiz? Ve nasıl süslenmeliyiz? soruları sorularak okurun dikkati çekilmeye çalışılmaktadır. Kadınların süslenmeyi sevdiğinden bahseden yazar, davetlere katılan sosyal ve bakımlı kadın vurgusu yaparak kadının tüm bunları başkalarına güzel görünmek için yaptığını ifade etmektedir.

15. Sayfada ise en son mayo modelleri gösterilmektedir. Kadınların kısa külot ve sutyenler giymesinin moda haline geldiği okurlara haber verilerek

moda olarak dayatılandan geri kalmamaları sağlanmaktadır. 56. Sayıya gelindiğinde ise yazlık rob modelleri gösterilmektedir. Ayrıca kombin yapmak için kadınlara tüyolar da verilmektedir. Sayfa 14’te ise yazarı modacı olarak belirtilen yazıda Paris’in modanın başkenti olduğu iletilmektedir. Paris, her dönemin moda olan kıyafet, kumaş ve şapkalarını belirleyerek tüm dünyaya yaymaktadır. Böylelikle moda olan kıyafetler Türk kadınına da bu tür dergi ve diğer kitle iletişim araçları vasıtasıyla bilgilendirmektedir. Modern Türk kadınının da moda olarak belirlenen stillere ayak uydurabilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca bu sayıda Hollanda dansının öğretilmeye çalışıldığı görülmektedir. Ayak ve kol hareketlerinin nasıl yapılacağı tarif edilirken Hollanda dansı ile kadınların sadece Türk kültürüne ait dansları değil diğer ülkelerin danslarını da öğrenerek kendilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Modern kadın kurgusu yaratılırken sürekli Türk kültürel özelliklerinin yanı sıra batının da örnek alındığı anlaşılmaktadır. Diğer sayılardan farklı olarak bu sayıda ayrıca “Sosyete Bilgileri” köşesi yer almaktadır.

45. Sayıda başlayan bu köşede yazar Birsen şu ifadeleri kullanmaktadır (1949, s. 28): “Sevgili okuyucularımız: geçen sayımızda başlattığımız sosyete bilgilerine bu sayımızda da devam ederek dansa nasıl gidildiğini açıklıyoruz. Bundan böyle sırası ile, nişan, nikah ve evlenme törenlerine ait bilgiler verilecektir.” Yazının devamında dansa nasıl çağrılır, kaçta gidilir ve nasıl gidilmelidir gibi birçok soru cevaplanmaktadır. Ayrıca moda olan dansların da vals, tango, rumba, sving, foks, slov olduğu iletilirken bu tür davette alkol alımında dikkatli olunması tavsiye edilmektedir. Kadınların artık evin sınırlarından çıkarak sosyalleşmesi gerektiği mesajı verilirken sosyete olarak isimlendirilen bu tür davetlerle kadının sosyalleştiği gösterilmektedir.

61. Sayıya bakıldığında da yine batı ülkelerinin moda ikonları okurlara aktarılmaktadır. Modern batının kıyafetleri ile ilgili neredeyse her sayıda karşımıza çıkan bilgiler bu sayıda da “Bu Günlerde Paris” başlığıyla yer almaktadır. Paris’e çevrilen gözlerde Paris’te yer alan hayvanat bahçesinde çekilmiş fotoğraflar bulunmaktadır. Dikkat çeken ise hayvanat bahçesinin anlatıldığı yazının fotoğraflarında hayvanlardan ziyade Paris kadınlarının giyimi ve pozları sunulmaktadır. 18. Sayfada ise “1950 Yılı Modası” başlığıyla Paris’teki moda cereyanlarını aktaran yazar, Paris kadınlarının iştihamından bahsetmektedir.

Moda ve Dans kategorisinde Ev Kadın dergisinde sunulan kıyafet, şapka, çanta ve farklı ülkelerin dans stilleri gösterilmektedir. 25 Kasım 1925 tarihinde kabul edilen Kılık- Kıyafet Kanunu ile kadınlar çağdaş kıyafet giymeye teşvik edilirken batılılaşmanın en temel unsuru olarak görülen kadının özgürleşmesi söz konusudur. Moda olarak sunulan giyim ve kuşam ise Paris modası ve Fransız modası olarak gösterilmektedir. Kadınların daha çağdaş giyinmesi için dergiler ile batının modası aktarılmıştır. Ev Kadın dergisinde de bunun örneklerine incelenen her sayıda rastlanılmıştır. Kaya’nın değindiği üzere Erken Cumhuriyet döneminde tanımlanan iki tip kadından biri züppe/Koket kadın olarak tasvir edilen yüzeysel, yozlaşmış ve özünden

kopmuş kadındır. Batılılaşma yolunda kendi ahlaki değerlerinde yozlaşmalar yaşayan kadını tanımlamak üzere kullanılan züppe/Koket kadın moda ve dans gibi şeylerle meşguldür. Ev Kadın dergisinde hem ideal kadın hem de züppe kadın olarak tabir edilen kadın kurgusu birlikte verilmektedir.

Güzellik: Güzellik lügati olarak yer alan 2. sayıda makyaj yaparken dikkat edilmesi gerekenler hakkında okur bilgilendirilmektedir. Yine bu kısımda “Çiller” başlığı altında çillerin çıkmaması için krem ve losyon tarifleri bulunmaktadır. 10. Sayıda ise güzellik reçeteleri başlığıyla krem ve losyon tarifleri verilmektedir. Aynı sayfada tariflerin hemen yanına yerleştirilen fotoğrafta ise sarışın, bakımlı ve güzel bir kadın yer almaktadır. Fotoğraf, eğer böyle olmak isteniyorsa kadınların kişisel bakımlarına önem vermesi gerektiği mesajını iletmektedir. 44. Sayıda güzellikle ilgili ayrı bir sayfa olmamasına rağmen “Hayat Bir Yarıştır” başlığında yer alan ifadeler güzelliğe yönelik fotoğraf ve cümleler içermektedir. Bir taraftan gerek yüz gerekse beden güzelliğinizi kusursuz hale getirmenin spor ile mümkün olacağından bahseden yazarın sözlerine uygun olarak koşan, spor yapan kadınların görüntüleri kullanılmıştır. Bu kadınların giyimleriyle birlikte fiziklerinin ön plana çıkarıldığı görülmektedir. Böylelikle modern bir Türk kadınının rol model olarak gördüğü bu fotoğraflar güzel olmak için nasıl olunması gerektiğini yansıtmaktadır. 61. Sayıda ise güzellik için Matha Yoga ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Bu sporun Avrupalı ve Amerikalılar tarafından tercih edildiği aktarılmıştır. 25. Sayfada ise yine Paris vurgulanarak kısa saçın moda olduğu bildirilmektedir. Her daim taze bir kadın gibi kısa saç modasını betimleyen yazar “kısa saç modasına uyunuz!” İfadesini kullanırken Ev Kadın dergisi okurlarına emir cümlesi ile hitap etmektedir. Yine modern bir kadının saçı, fiziği, kıyafetleri ve bakımının nasıl olması gerektiği iletilirken kullanılan fotoğraflarla da içerik desteklenmektedir. 61. Sayıda “Çene Güzelliği” başlığıyla çene sarkıklarına masaj hareketleri gösterilmektedir.

Güzellik ile ilgili tüyoların yer aldığı dergide kadının bakımlı olması gerektiği aktarılmaktadır. Türk kadını güzelliğini ön plana çıkararak evine, eşine ve çocuğuna baktığı gibi kendi bakımıyla da ilgilenmelidir. Dergide aydın, çağdaş, üretken Türk kadını imajı görsellerle destelenirken, bu imaj aynı zamanda annelik ve eş rolü ile de harmanlanarak sunulmuştur (Işık, 2021, s. 212). Yine güzellik kategorisinde moda olan tüyolarının yanı sıra ideal kadın vücudunun nasıl olması gerektiği tarif edilirken kadınların spor yapmaları gerektiği dergide yer almaktadır.

Gönül ablaya mektuplar: Derginin bu kısmında okurların Gönül abla olarak belirtilen dergi yazarına gönderdikleri mektuplar yer almaktadır. Derginin 2. sayısında okurların sorularına cevap veren Gönül abla birinci tekil şahıs kullanarak oldukça samimi ancak kimi zamanda sert ifadeler kullanmaktadır. Bu sayıda gönderilen mektuplardan birinde Nadide Erbaş adlı okur beden ölçülerini vererek güzel olup olmadığına dair fikir edinmek istemektedir. Okura cevaben beden ölçülerinin ellerindeki ölçülerle örtüştüğü için güzel olduğunu ancak 2 kilo vermesi gerektiği söylenmektedir. Derginin

10. sayısında ise gelen mektuplarda aşk acısı çeken kadınların durumları ile ilgili tavsiye istediği görülmektedir. Ayrıca güzellikle ilgili tüyolar da isteyen okurlara yüz, saç ve el ile ilgili tarif ve öneriler de sunulmaktadır.

22. Sayıda da yer alan mektuplara cevaben yazar güzellik için tüyolar vermenin yanı sıra aşk acısı çekenlere de ne yapıp ne yapmayacaklarını öğütlemektedir. 44. Sayıda yer alan mektup köşesinde de kadınlara cilt bakımı ile ilgili tüyolar, kek tarifi, dantel örnekleri, köpek bakımı gibi farklı konularda fikir sunulmaktadır. 56. Sayıda gönül ablaya yazılan mektuplarda da okurların aşklarıyla ilgili sordukları sorular bulunmaktadır. Yazdıkları mektuplara göre cevabını ileten yazar samimi bir dil kullanarak kimi zaman okuruna kızmakta kimi zaman ise yaşadığı aşk acısı nedeniyle teselli etmektedir. Mektup kutusu köşesinde de cilt ve saç bakımıyla ilgili sorulara karşılık tarif ve tavsiyeler yer almaktadır. Son olarak 61. sayının Gönül Ablaya Mektuplar köşesinde aşk acısı çekenlerin yanı sıra çarpık ilişkilerden dolayı sıkıntı yaşayanların yardım istekleri bulunmaktadır. Aynı sayının mektup kutusu köşesinde güzellik ile ilgili tavsiyeler yer alırken giyimle ilgili önerilerin yanı sıra çocuk bakımı ve farklı bilgilerle ilgili de okurların sorularına cevap verilmektedir. Mektuplardan birinde okur, “çirkin değilim ama erkekler bana bakmıyor” demektedir. Okura cevaben erkekleri cezbetmek için; kültürlü olmak, hoş gidecek tavırlar, biraz da cinsi cazibe göstermek gerektiği söylenmektedir. Kadının kadınsılığını kullanarak erkeği baştan çıkarabilmesi için kültürlü olmasına da vurgu yapılırken modernlik ön plana çıkarılmaktadır.

Gönül ablaya mektuplar köşesinde bilir kişi olarak görülen yazara, okurların sorduğu soruların güzellik ve aşk gibi konuları kapsadığı görülmektedir. İdeal vücut şeklini öğrenmek isteyenler beden ölçülerini yazarak, Gönül ablanın yorumda bulunmasını istemektedirler. Dergi, bu tür soru cevap köşesiyle de moda olanın aktarımını gerçekleştirirken okuyucuyu yönlendirmektedir.

Hikâye köşesi ve Sinema: 2. Sayının hikâye köşesinde her ay farklı hikayeler olduğu gibi kimi zaman aynı hikâyenin devamı da verilebilmektedir. 1945 yılında yayınlanan 2. sayıda da bir aşk hikayesi yer almaktadır. Sinema köşesinde ise sinema ve moda başlığı kullanılırken Amerikan modasının ünlü artistlerden yansıtılan görüntüler yerleştirilmiştir. Saçlarıyla, duruşlarıyla ve giyimleriyle batının modern kadını örnek olarak okurlara sunulmuştur. “Ben ağlamaz mıyım?” başlıklı 10. sayı da yer alan hikâyeyi Ertuğrul Şevket kaleme almıştır. Diğer sayının devamı olarak sunulan hikâyede Cavidan adında bir kadının eşi Ferruh’la olan konuşması yer almaktadır. Hikâyede sunulan karakterler yine modern olarak betimlenen Türk insanını yansıtmaktadır. Erkeklerin bayanların elini öpmesi gibi nezaket kuralları da gösterilmektedir. Hikâyede özellikle Cavidan’ın ölen eşine benzettiği Vedat beyi kıskanan yeni eşi Ferruh’un medeni bir duruş sergilediği dikkat çekmektedir. Bu hikâyede Cumhuriyet dönemi kadınının toplumsal konumunu gösteren birçok koda rastlanmaktadır.

22. Sayıda ise “Ben Ağlamaz mıyım?” adlı hikâye yer almaktadır. 10. Sayıda yer alan hikâyenin devamı olarak aynı karakterlerin bulunduğu anlatıda kullanılan resimde birbirlerine sıkıca sarılmış kadın ve erkek görülmektedir. Bakımlı bir kadın olan Cavidan’la Vedat’ın aşklarını konu alan hikâyenin devamının gelecek sayıda olduğu belirtilerek okurda heyecan yaratılmaktadır. 44. Sayıda ise farklı bir hikâye yer almaktadır. “İki Kızın Romanı” başlıklı hikâyede işlenen tema yine aşktır. Adnan Tahir’in çevirdiği romanda entrikalar yer alırken kadının güzelliği ve zarafetinden de bahsedilmektedir. Kullanılan fotoğraf ise yine kadının cazibesini sergilerken erkeğin ise bu cazibe karşısında çaresiz kalışını göstermektedir. 56. Sayıda ise “Gölgeden Bir Ses” başlığıyla bir roman kesiti verilmektedir. Selma ve Necmi’nin birlikteliğini anlatan romanda Türk kültürüne ait motiflere de rastlanılmaktadır. 61. sayıda da aynı roman devam etmektedir. Selma ve Necmi’nin diyaloglarında evli oldukları, Selma’nın Necmi’yi aldattığı görülmektedir. Selma’nın yasak bir ilişki yaşayarak çocuk sahibi olduğu, çocuğun daha sonra öldüğü ancak bu duruma çok da üzülmeyeceği ifade edilirken medeni bir duruş sergileyen Necmi’nin üzüntüsü aktarılmaktadır.

Ev Kadın dergisinde son olarak hikâye ve sinema kategorisinde kadının ev işi, çocuk bakımı ve kendi bakımının yanı sıra sinema ile ilgili bilgi edinmesi ve hikâye okuyarak kültürel olarak gelişimi amaçlanmaktadır. Modern kadının sadece ev işi ve çocukla ilgilenen rollerine ek olarak bilgili, eğitilmiş ve moda olanı takip eden özellikleri bulunmaktadır. Ayrıca yasak aşk ilişkilerinin ve entrikaların işlendiği hikayelerin devamı diğer sayıda olarak yayınlanması okurda heyecan yaratmaktadır.

Sonuç

Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinde modern kadın kurgusunu ortaya çıkarmaya çalışan çalışmada çağdaşlaşma yolunda kimi zaman batıyı örnek alarak kimi zaman ise kendi kültürel motifleriyle sentezleyerek hareket eden kadınların modernleşme çabasını göstermek için dönemin önemli kitle iletişim araçlarından biri olan dergilerin incelenmesi gerektiği anlaşılmıştır. Kadın dergilerinin dönemin aynası olarak modern kadın imajını kurgulamaya çalıştıkları gözlemlenmiştir. Özellikle Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinden Ev Kadın dergisi modern Türk kadını imajını yansıtmada oldukça başarılı olması ve arşivin yüzde 67’sine ulaşım sağlanmasından dolayı örneklem olarak seçilirken erişilen 43 farklı sayı ilk olarak içerik analizinde kayıtlama/kodlama birimleri vasıtasıyla çözümlenerek dergi içerisinde belirlenen temaların incelenen her sayıda olup olmadığına bakılmıştır. Daha sonra belirlenen kategorilere çoğunlukla her sayıda yer verildiği gerekçesiyle her yıl olmak üzere basıldığı yıldan itibaren birer sayı seçilerek 6 farklı sayı, doküman analiziyle incelenerek çalışmanın amacına ulaşılmaya çalışılmıştır.

Modernleşme yolunda Türkiye’de yapılan iyileştirme faaliyetleri ile din, kamu ve devlet işlerinden ayrılmıştır. Laik bir devlette cinsiyet eşitsizliği

nedeniyle kadının yaşadığı sıkıntıları gidermek için yasal düzenlemeler yapılırken, kıyafet inkılabıyla Türk halkının çağdaş giyime uygun kıyafet tercih edebilmeleri sağlanmıştır. Mustafa Kemal Atatürk'ün ifade ettiği muasır medeniyet kavramı Batı Avrupa'ya işaret etmekle birlikte modern batının kültürel nüveleri Türk kültürel motifleriyle harmanlanarak Çağdaş Türk kültürü oluşmuştur. Çağdaşlaşma yolunda yapılan İnkılaplar siyasi, sosyal, ekonomi gibi birçok alanda gerçekleştirilmiştir. Cumhuriyet döneminde yapılan devrimlerde önemli karakterlerden biri olarak görülen kadınlara Atatürk'ün oldukça önem verdiği görülmektedir. Kadın modernleşmenin simgesi olarak ön plana çıkarak Türk kültürünün muasır medeniyetlere ulaşma çabasını kanıtlamaktadır.

Atatürk, 1 Eylül 1925 tarihinde bir gazeteye verdiği demeçte şu ifadeleri kullanmıştır (Arsa, 1964, s. 217):

“Bazı yerlerde kadınlar görüyorum ki, başına bir bez veya peştamal, buna benzer bir şeyler atarak yüzünü gözünü gizler ve yanından geçen erkeklere karşı ya arkasını çevirir veya yere oturarak yumulur. Bu tavrın mana ve medlülü nedir? Efendiler, medeni bir millet anası, bir millet kızı bu garip şekle, bu vahşi vaziyete girer mi? Bu hal milleti çok gülünç gösteren bir manzaradır. Derhal tashihi lazımdır. “

Atatürk'ün sözleriyle, Erken Dönem Cumhuriyet'te kimi kadınların giyim ve tavırları medeni bir topluma uymamaktadır. Kadınların giyimi, moda olarak ifade edilen kavram üzerinden şekillendirilmeye çalışılmıştır. Dönemin moda olan giyimi, sporu, vücut ölçüleri, dansları ve ev düzeni ile ilgili tüyolar Türk kadınına kitle iletişim araçları vasıtasıyla aktarılmıştır. Özellikle dönemin önemli kadın dergileri modern kadın kurgusunu Türk kadınlarına ulaştırmada önemli bir araç olarak işlev görmüştür. Kadın dergilerinin modernliğin temsilcileri olarak önemli bilgileri iletme çabasını göstermek amacıyla dönemin önemli kadın dergilerinden biri olan Ev Kadın dergisi incelenerek modern kadın kurgusu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

İncelenen 6 sayıda sadece içerikler değil kullanılan kapak ve görsellerde de çağdaş Türk kadını gösterilmiştir. 2. Sayının kapağında tırnakları ojeli, saçları yapılmış ve makyajının yanı sıra kıyafetiyle de ön plana çıkartılan kadın, şişlerle örgü örmektedir. Bu kapak Ev Kadın dergisinin oluşturmaya çalıştığı Türk modern kadın imajını özetlemektedir. 10. Sayının kapağında göğüs dekolteli, makyajlı ve zarif bir kadın görüntüsü yer almaktadır. Yine kadınlar için yayınlanan Ev Kadın dergisinde kullanılan görseller dönemin modasına uygun, Türk kadının örnek alması beklenen giyim, fizik ve bakıma sahip olarak sunulmuştur. 22, 44, 56 ve 61. sayılarda da kullanılan kapak görsellerinde kadınlar makyajlı ve bakımlı olarak sunulmuştur. Görseller ekte yer almaktadır. Dergide analiz sonucu Türk kadınının, Fransa, Amerika gibi ülkelerde moda olan giyim, spor, dans, ev düzeni ve yemek gibi özellikleri benimseyerek ve uygulayarak modernlik seviyesine erişeceği mesajı verildiği anlaşılmıştır. Bunun yanı sıra Türk kadını

güzelliğine ve bakımına dikkat ederken eviyle ve çocuğuyla da ilgilenen çok yönlü bir özelliğe sahiptir. Toplumda farklı özelliklere sahip olan kadın, gece hayatında da yerini alarak özgür kadın imajını yansıtmaktadır. Böylelikle örfi ve Şer'i hukukun bağlayıcılığından kurtulmuş Cumhuriyet kadını yüceltilmektedir. Özellikle güzellik algısını yönlendiren yazılarıyla dikkat çeken dergide sunulan modellerin beden ölçüleri ve duruşları okurlar için örnek teşkil etmektedir. Hatta dergide yer alan mektup köşesine gönderilen mektuplarda dahi insanların güzel olup olmadıklarını sormak için beden ölçülerini ilettikleri, yazarların ise buna göre okurlara tavsiye vererek ideal olan beden şekline ulaşmalarını öğütledikleri görülmüştür. Bununla birlikte genellikle Fransızca kelimelerden yararlanarak moda olanın sunumunda cinsiyetlerin daha belirgin olarak gösterildiği anlaşılmaktadır. Şer'i hukukun emrettiği kadın giyiminden farklı olarak modanın en önemli desturlarından biri olarak kadın bedeninin daha görünür kılınmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinde Kaya'nın da belirttiği gibi ideal Türk kadını tanımı; eğitimine önem vermenin yanı sıra öncelikli görevi olarak evinin kadını, iyi bir eş ve anne olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaya, ayrıca Erken Cumhuriyet dönemi dergilerinde asri/ideal Türk kadını vurgusunun yoğunlukta olduğunu belirtmektedir. Bu kadın tasvirinden farklı olarak koket, bakımlı, süslü kadın tipi de dönemin dergilerinde görülmektedir (2019, ss. 985-986). Ancak Ev Kadın dergisi de dahil olmak üzere iki farklı Türk kadın tasvirinin de dergide yer aldığı gözlenmiştir. Koçer'in yapmış olduğu çalışmada da incelemiş olduğu Ana dergisinde yer alan kadın tasvirinin aynı olduğu görülmektedir. Koçer (2023, s. 38), Ana'nın sunduğu rol modellerden birinin "sosyal kadın" olduğundan bahsederken, bu kadının, sadece işte değil, eğlencede de erkeklerle eşit olduğuna değinmektedir. Dergide kadınlar, Ev Kadın dergisinde de olduğu üzere balolarda, bahçe partilerinde veya spor yaparken tasvir ve temsil edilmektedir. Koçer'e göre derginin bu kadınları çağdaş toplumu inşa etmek ve organize etmekle görevli sosyal aktörler olarak nitelendirdiğini vurgularken kadınların yeni fikir ve değerlerin temsilcileri olarak kabul edildiğini ifade etmektedir.

Batının örnek alınarak Türk toplumunun modernleştirilmeye çalışıldığını söylemek eksik bir cümle olarak görülmektedir. Çünkü Avrupa'da özgür bir kadın geleneksel bağlarıyla birlikte aile görevlerinden de uzaklaşmaktadır (Acun, 2007, s. 101). Ancak modern Türk kadını hem özel alanda hem de kamusal alanda yer almaktadır. Farklı rollere sahip bir modern Türk kadını, iş kadını, anne, eş, ev hanımı, sosyal hayatta yer alan, gece hayatında eğlenen özgür, bakımlı ve modayı takip eden bir kadındır. İncelenen Ev Kadın dergisi de içerikleriyle olması gereken çağdaş Türk kadının kurgusunu yaparak okurların rol model almalarını sağlamaktadır. Dergide işlenen konular el işi, yemek tarifi, çocuk bakımı, moda ve dans, güzellik, hikâye köşesi ve sinema olarak ayrı başlıklar altında ele alınmıştır. Gürbüz çocuk yetiştirmek ve el işi gibi köşelerde kadının öncelikli vazifesi olarak annelik ve evinin düzeni olduğu anlaşılmakla birlikte bu kadınların kendi

bakımlarına da önem vermesi gerektiği dergide sıkça belirtilmektedir. Diğer kadın dergileri gibi Ev Kadın dergisi de toplumda kadınların aydın bir Türk kadın kimliği kazanmaları için çabalamıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Ömer Alanka%50, Selver Mertoğlu %50

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışma etik onay gerektiren herhangi bir insan veya hayvan araştırması içermemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Ömer Alanka%50, Selver Mertoğlu %50

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: This study does not contain any human or animal research that requires ethical approval.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.

Kaynakça

- Acun, F. (2007). Görsel verilerde kadın imajı (1923-1960). *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(16), 91-112.
- Akarsu, B. (1997). *Atatürk devrimi ve temelleri*. İnkılap Yayınları.
- Arıkan, G., (1994). *Osmanlılarda Tanzimat Döneminde kadınlarla ilgili gelişmeler*, Tanzimat'ın 150. Yıldönümü Uluslararası Sempozyumu Birinci Basım. TTK Yay.
- Arsa N., (1964). *Atatürk'ün tamim, telgraf ve beyannameleri, Cilt II*. Üniversite Basımevi.
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, (1997). *Atatürk'ün demeçleri ve söylevleri I-III*, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, (t.y.). *Cumhuriyet Halk Partisi Dördüncü Büyük Kurultayını açarken*. 8 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.atam.gov.tr/ataturkun-soylev-ve-demecleri/cumhuriyet-halk-partisi-dorduncu-buyuk-kurultayini-acarken> adresinden edinilmiştir.
- Bakacak, A. G. (2009). Cumhuriyet dönemi kadın imgesi üzerine bir değerlendirme. *Atatürk Yolu Dergisi*, 11(44), 627-638. https://doi.org/10.1501/Tite_0000000306

- Bowen, G. (2009). Document analysis as a qualitative research method, 9 (2). *Qualitative Research Journal*, 27-40 .
- Birsen, S. (1949), Sosyete bilgileri, *Ev Kadın Dergisi*, (56), 28.
- Çakır, S. (1996), *Osmanlı kadın hareketi*. Metis Yayınları
- Ergönül, E. & Koca, B. (2017), Erken Cumhuriyet Dönemi resimlerinde kadın imgesi: Modernleşme ve milliyetçilik, *SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi*, 10 (20), 761-786
- Giddens, A. (1998). *Modernliğin sonuçları*, (Çev. E. Kuşdil). Ayrıntı Yayınları.
- İnsel, A. (2002). Giriş. II. M. Gültekingil, & T. Bora (Ed.). *Modern Türkiye’de siyasi düşünce tarihi* içinde (s. 17-27.). İletişim Yayınları.
- Osmanoğlu H. (2015). *Feminizm kitabı: Osmanlı’dan 21. yüzyıla seçme metinler*. Dipnot Yayınları
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri . *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80.
- Karasar, N. (2014), *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Akademi.
- Karabak, E., U., (2012). *Erken Cumhuriyet dönemi kadın dergilerinden Asar-ı Nisvan’da kadının sunumu* [yüksek lisans tezi], Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Kaya, M., (2019). “İdeal, asri, züppe kadın”: Erken Cumhuriyet dönemi dergilerinde kadın algısı. *History Studies*, 11(3), 983-1008.
- Keskin, N. (2016). *İkinci Dünya Savaşı sonrası Türkiye’de kadın imgesi: Ev-İş Kadın Dergisi (1945-1952)* [yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Koçer, D, N. (2023). Representation of the New Turkish Women in the Early Republican Era: The Magazine Ana (1938-1942). *Türkiye Medya Akademisi Dergisi*, 3(5), 10-39.
- Kurnaz, Ş. (1996). Millî Mücadele’de Türk kadını. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 12(34), 257-268.
- Kuyaksil, A. (2009). Türk anayasalarında kadın hakları ve gelişimi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 328-352.
- Kılıç, N. (2015), Osmanlı kadın dergilerine bir örnek. Mürüvvet, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 744-769.
- Köse, Ö. (2020), Geç Osmanlı ve Erken Cumhuriyet Dönemlerinde kadınların var olma mücadelesi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(71), 257-264
- Mardin, Ş. (1991). *Türkiye’de toplum ve siyaset: Makaleler 1*. İletişim Yayınları.
- Mardin, Ş. (1992). *İdeoloji*. İletişim Yayınları.

- Mutlu, N. (2009). *Popüler kadın dergilerinde kadın temsili (örnek olay: Cosmopolitan dergisi)* [yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi .
- Saygın, I. (1998). Atatürk, Cumhuriyet ve kadın hakları, *11(32)* . *Erdem*, 545-558.
- Sezer, Ö. (2021). Modern köyün inşası: Erken Cumhuriyet Dönemi kırsalında iskan politikaları üzerine bir değerlendirme. *TÜBA-KED*, 127-144. 10.22520/tubaked2021.24.007.
- Şahin, E. (2018). Geçmişten günümüze kadın süreli yayınlara karşılaştırmalı bir yaklaşım. *Türk ve İslam Dünyası Sosyal araştırmalar Dergisi*, 5 (16), 86-105. 10.16989/TIDSAD.1486.
- Şen, Z. (2017). Türk Çağdaşlaşma hareketinde (Cumhuriyet Döneminde) gerçekleştirilen atılımlar. *ABMYO Dergisi*, 12 (45), 147-163.
- Tekeli, Ş. (1983). Kadın. M. Belge (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Türkiye ansiklopedisi Cilt:5* içinde (s.1190-1204). İletişim Yayınları.
- Tunaya, T. Z. (1983). Atatürkçülük. M. Belge (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi Cilt:1* içinde (s. 89-91). İletişim Yayınları.
- TÜİK, (2012), *Milliyetkili genel seçimleri 1923 – 2011, Türkiye İstatistik Kurumu*. 25 Eylül 2023 tarihinde <https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/1923-2011-MVSecimleri-Tuik.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Yücel, Y. (1988). Atatürk ilkeleri. *Belleten*, 52 (204), 807-824 .
- Feyzioğlu, T., (1986), Atatürk ve kadın hakları, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 2(6), 541-542.
- Yellice, G., (2018). Erken Cumhuriyet Döneminde Türk kadınına modernleştirme girişimleri, Türk ve dünya basını (1926-1934), *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı*, 16(24), s. 321-368. <https://doi.org/10.17518/canakkalearastirmalari.419275>.
- Yıldırım, B., (2015), iletişim araştırmalarında yöntemler uygulama ve örneklerle, B. Yıldırım (Ed.), *İçerik Çözümlemesi Yönteminin Tarihsel Gelişimi Uygulama Alanları ve Aşamaları* içinde (s. 105-155). Literatürk Akademi.

Extended Abstract

During the early Republican era, when women were granted new rights, their social status changed. Women, known for their sacrifices during the period of the National Struggle, not only fought for the country's independence but also secured a special place in society. Especially during the Turkish modernization process, the reforms granted women a voice in the political, social, and economic spheres. The rights granted to women in the early republican era began with the 1924 constitution. According to Article 69 of the Constitution of 1924, all Turks are equal before the law and are obliged to respect the law. All privileges of whatever description claimed by groups,

classes, families, and individuals are abolished and forbidden,” and Article 87 states that “primary education is obligatory for all Turks and shall be gratuitous in the government schools, suggesting the right of receiving education for both men and women (Kuyaksil, 2009, p. 343).

The statement that everyone is equal before the law implies the equality of both women and men. In addition, compulsory primary education ensured the educational rights of girls in Anatolia who were not sent to school by their families. In addition, women were granted the right to vote and stand for election in 1934 so that any woman who reached the age of 30 could become a member of parliament. Over time, women have found their place in all spheres and have been empowered by secularization and modernization. Tekeli refers to the Republic as a women's revolution and emphasizes that with the replacement of religious foundations with legal ones, equality between men and women was achieved (Tekeli, 1983, p. 1193). However, women, who had been pushed out of the public sphere and incorporated into the private sphere, were enabled to participate not only in domestic work but also in working life with the 1927 Law on Encouragement of Industry. Immediately afterward, in 1930, maternity leave was introduced for pregnant workers.

As one of the main actors of the modernization movement, women shaped their social positions with the rights and opportunities provided by the Republic. Women's magazines published during this period were important in conveying what a modern Turkish woman should look like to the public. This study examined how the image of women in the Early Republican period was shaped by modern patterns and reflected in the target audience. For this purpose, 43 issues of "Ev Kadın," a well-known women's magazine of the time, were used. Content analysis was used in data analysis. The results showed that seven categories were nearly ubiquitous in all themes, leading to an in-depth document analysis of six themes (one from each year). The analysis revealed that "Ev Kadın" magazine drew and presented a contemporary image of Turkish women to its readers. The magazine painted a multi-layered picture of the modern Turkish woman as a businesswoman, a mother, a wife, a housewife, a participant in social life, and a woman who enjoys nightlife and is free, well-groomed, and fashion-conscious. Obviously, the magazine "Ev Kadın" aimed to promote an enlightened Turkish female identity in society.

The analysis of the magazine revealed that Turkish women were encouraged to adopt and practice features such as dress, sports, dance, household organization, and cooking that were in vogue in countries such as France and America and were suggested to achieve a level of modernity as a result. In addition, Turkish women have a versatile quality that takes care of their home and children while paying attention to their beauty and care. In society, women embodying various characteristics also reflect the image of a free woman active in nightlife. Thus, the Republican woman, who has freed

herself from the binding rules of customary and Sharia law, is glorified. The magazine, which is most notable for its articles guiding beauty perceptions, offers models whose body measurements and postures serve as models for readers. Even in the letters sent to the magazine's correspondence column, individuals provide their body measurements to inquire whether they are beautiful, and the writers, in turn, advise readers based on these, guiding them toward the ideal body shape. It can also be observed that gender differences are more clearly emphasized in presenting what's in vogue, and French terms are often used. In contrast to the women's clothing prescribed by Sharia law, it is understood that fashion seeks to make the female body more visible as one of its essential tenets.

The claim that Turkish society is being modernized along Western lines is considered an incomplete sentence. This is because, in Europe, the free woman breaks away from her traditional ties and distances herself from her family responsibilities (Acun, 2007, p.101). However, the modern Turkish woman is active in both the private and public spheres. The versatile modern Turkish woman is a businesswoman, a mother, a wife, a housewife, a participant in social life, and a free spirit who enjoys the nightlife, is well-groomed and follows fashion. The analyzed *Ev Kadın* magazine constructs the modern Turkish woman and enables readers to take her as a role model. The topics covered in the magazine are divided into different sections, such as handicrafts, recipes, childcare, fashion and dance, beauty, story columns, and cinema. In columns such as sturdy child rearing and needlework, the magazine conveys women's primary roles as motherhood and maintaining domestic order. Like other women's magazines, *Ev Kadın* magazine has also endeavored to promote an enlightened Turkish female identity in society. As Kaya notes, in relation to the women's magazines of the early Republican period, the ideal Turkish woman was defined as someone who prioritized her education but saw herself primarily as a housewife, good wife, and mother. Kaya also emphasizes that the magazines of the early Republican period foregrounded the contemporary/ideal Turkish woman. In contrast to this portrayal of women, there is also the image of the coquettish, well-groomed, and adorned woman (Kaya, 2019, pp. 985-986). However, it was observed that both representations of the Turkish woman were present, including in the magazine "*Ev Kadın*."

Ekler

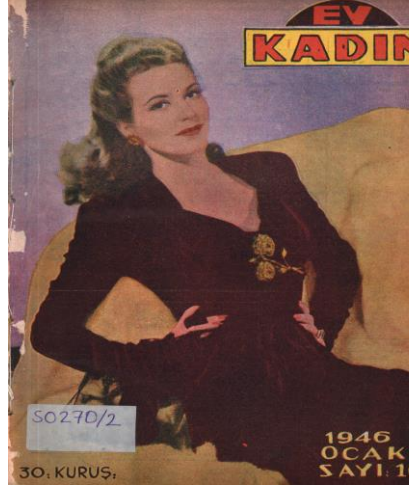
(İncelenen Ev Kadın dergisi sayılarının kapakları)

**Görsel 1. Ev Kadın Dergisi
2. Sayı Kapağı**

Kaynak: Ev Kadın, 1945

**Görsel 2. Ev Kadın Dergisi
10. Sayı Kapağı**

Kaynak: Ev Kadın, 1946

**Görsel 3. Ev Kadın Dergisi
22. Sayı Kapağı**

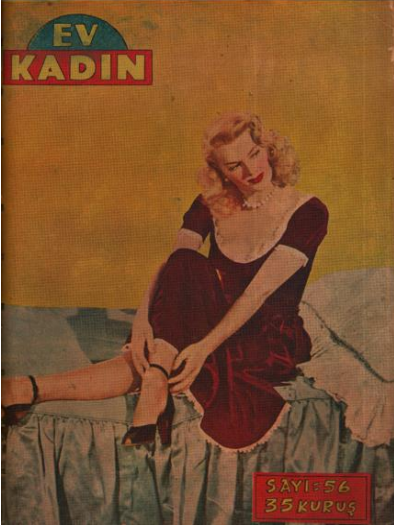
Kaynak: Ev Kadın, 1947

**Görsel 4. Ev Kadın Dergisi
44. Sayı Kapağı**

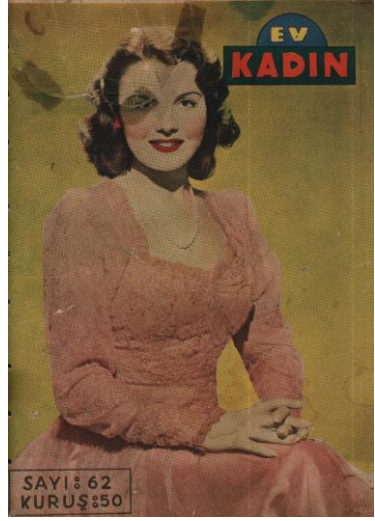
Kaynak: Ev Kadın, 1948

**Görsel 5. Ev Kadın Dergisi
56. Sayı Kapağı**

Kaynak: Ev Kadın, 1949

**Görsel 6. Ev Kadın Dergisi
62. Sayı Kapağı**

Kaynak: Ev Kadın, 1950